

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/62/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714010102
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3714010102.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tótha a sudcov JUDr. Rastislava Vranku a JUDr. Romana Hargaša, v trestnej veci proti obžalovanému I. N., nar. X.X.XXXX v U., pre zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr.zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 29. apríla 2014, sp. zn. 2T/58/2014, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28. mája 2015, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a) Tr.por. z r u š u j e s a napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr.por. sa vec v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 29. apríla 2014, sp. zn. 2T/58/2014, bol obžalovaný I. N. uznaný vinným zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr.zák. na tom skutkovom základe, že od presne nezistených letných mesiacov roku 2012 do 15.25 hod. dňa 20. februára 2013, kedy bola v byte číslo 7, na I. ulici XXXX/XX v C., v ktorom v tom čase býval, vykonaná domová prehliadka, ktorej bol prítomný, neoprávnene prerobil tlmič hluku výstrelu čínskej napodobeniny amerického tlmiča značky Troy, pôvodne určeného pre airsoftové zbrane, ktorý bol pri domovej prehliadke tiež zaistený, tým spôsobom, že z tlmiča odstránil pôvodnú molitanovú výplň s pružinou a do tlmiča vložil podomácky vyrobené segmenty z ľahkého bieleho kovu s centrálnym otvorom priemeru 10 mm, radiálnym otvorom priemeru 4 mm a ôsmimi (na piatich segmentoch) a dvanástimi (na jednom segmente) obvodovými otvormi priemeru 3 mm, ktoré segmenty mu na základe jeho nákresu vyhotovil zo zliatiny hliníka (92 %), medi (4 %), horčíka (2,5 %), zinku (1 %) a mangánu (0,5 %) na sústruhu M. C., do predného čela tlmiča s pôvodným centrálnym otvorom priemeru 12 mm, navrtal 6 obvodových otvorov priemeru 3 mm, čím týmito úpravami vznikol viackomorový expanzný tlmič hluku výstrelu, ktorý je kompaktný, nepoškodený a prostredníctvom závitov v zadnom čele ho možno naskrutkovať na ústie hlavne s príslušným závitom, centrálné otvory v segmentoch sú súosé a priechodné, čo umožňuje prelet strely bez obmedzenia, pričom v zmysle § 2 ods. 1 písm. c) Zák. č. 190/2003 Z.z. o strelných zbraniach a strelive, v znení neskorších zmien a doplnkov, zariadenie určené alebo upravené na tlmenie zvuku vyvolaného výstrelom zo zbrane je súčasťou zbrane a v zmysle § 4 ods. 1, 4 písm. a) Zák. č. 190/2003 Z.z. o strelných zbraniach a strelive, v znení neskorších zmien a doplnkov, tlmič hluku výstrelu je zakázaný doplnok zbrane.

Za to bol odsúdený podľa § 294 ods. 2 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky, pričom mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr.zák., § 51 ods. 1, ods. 2 Tr.zák. výkon uloženého trestu podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky, za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Taktiež mu podľa § 51 ods. 4 písm. g) Tr. zák. bola uložená aj povinnosť v skúšobnej dobe podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo iného výchovného

programu. Napokon podľa § 61 ods. 1, 3 Tr. zák. bol obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti držať a nosiť strelnú zbraň na dobu 3 (troch) rokov a podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. mu bol uložený trest prepadnutia vecí - 1 ks tlmiča.

Proti citovanému rozsudku podal odvolanie obžalovaný I. N. proti výroku o vine aj treste a to ihneď po jeho vyhlásení. V písomnom odôvodnení odvolania prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že bolo porušené v konaní pred súdom prvého stupňa jeho právo na obhajobu. Poukázal pritom na skutočnosť, že dňa 13.4.2014 písomným podaním doručeným súdu žiadal o pridelenie právneho zástupcu súdom, ktorý by ho obhajoval v prebiehajúcom procese, nakoľko z finančných dôvodov si nemôže dovoliť sám platiť právne zastúpenie. Napriek uvedenej žiadosti o ustanovenie obhajcu z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov tento nebol obžalovanému ustanovený a celé hlavné pojednávanie v predmetnej veci prebehlo bez účasti obhajcu, čo je v rozpore s ustanovením § 40 ds.2 Tr.por. a s právom na obhajobu. Navyše v predmetnom podaní žiadal o vykonanie dokazovania a to vypočutím predajcu, resp. predajcov airsoftových zbraní, pričom z obsahu hlavného pojednávania ani z rozsudku nie je zrejmé, prečo nedošlo k vykonaniu navrhnutého dôkazu. V ďalšej časti odôvodnenia odvolania pod bodom III. podrobnejšie poukazuje na okolnosti prípadu týkajúce sa skutkového stavu a podľa názoru odvolateľa nesprávne skutkové závery súdu prvého stupňa majúce potom vplyv na nesprávne rozhodnutie o vine. Preto žiadal zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu a obžalovaného spod obžaloby oslobodiť.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Odvolací súd v rámci svojej prieskumnej povinnosti z podnetu podaného odvolania preskúmal konanie predchádzajúce napadnutému rozsudku a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pričom zistil chyby konania predchádzajúce napadnutému rozsudku spočívajúce v porušení práv na obhajobu, ktoré nie je možné odstrániť na verejnom zasadnutí, preto rozhodoval v zmysle § 326 ods.1 písm.b/ Tr.por. na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 34 ods.3 Tr.por. obvinený, ktorý nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, má nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú odmenu; nárok na bezplatnú obhajobu alebo obhajobu za zníženú odmenu musí obvinený preukázať najneskôr pri rozhodovaní o náhrade trov trestného konania a ak ide o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252340'&ucin-k-dni='28.%205.2015'>, najneskôr do 30 dní po tom, čo mu bolo doručené opatrenie o ustanovení obhajcu.

Podľa § 34 ods.4 Tr.por. orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné vždy obvineného o jeho právach poučiť vrátane významu priznania a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

Podľa § 40 ods.2 Tr.por. obvinenému, ktorý nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby a požiada o ustanovenie obhajcu, je povinný v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom predseda senátu ustanoviť obhajcu z advokátov aj v prípade, že neexistujú dôvody povinnej obhajoby. Skutočnosť, že nemá dostatočné prostriedky, musí obvinený preukázať.

Podľa ods.6 ustanovenia § 40 Tr.por. ak sa už v priebehu konania zistí, že obvinený má dostatočné prostriedky, aby uhradil trovy obhajoby alebo ak obvinený nepreukáže nárok na bezplatnú obhajobu v lehote podľa § 34 ods. 3 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252334'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, obhajcu ustanoveného podľa odseku 2 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252340'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zruší ten, kto ho ustanovil.

Na základe preskúmania trestného spisu odvolací súd zistil, že v predmetnej trestnej veci okresný súd nepostupoval v zmysle citovaných ustanovení. Z trestného spisu vyplýva, že ešte v prípravnom konaní na základe žiadosti obvineného I. N. bola opatrením súdu zo dňa 23.9.2013 obvinenému podľa § 40 ods.2 a § 34 ods.3 Tr.por. ustanovená obhajkyňa JUDr. Ľubomíra Galbavá. Toto ustanovenie bolo rozhodnutím súdu zo dňa 24.10.2013 podľa § 40 ods.5 Tr.por. zrušené, nakoľko obvinený si zvolil

obhajcu na plnú moc JUDr. Michala Kruteka. Dňa 18.3.2014 bola na Okresný súd v Považskej Bystrici v trestnej veci obvineného I. N. podaná obžaloba, na podklade ktorej ďalej konal Okresný súd v Považskej Bystrici, ktorý určil termín hlavného pojednávania vo veci na deň 10.4.2014, na ktoré predvolal obvineného a o termíne upovedomil aj jeho obhajcu JUDr. Michala Kruteka. Ešte pred termínom hlavného pojednávania dňa 4.4.2014 bolo okresnému súdu doručené podanie obhajcu obvineného o vypovedaní plnej moci na základe vzájomnej dohody s obvineným (č.l. 127). Dňa 10.4.2014 sa konalo hlavné pojednávanie za prítomnosti obvineného bez obhajcu, ktorého neprítomnosť obvinený nijakým spôsobom nenamietal, nežiadal o ustanovenie obhajcu ani neuvádzal, že si chce zvoliť iného. Následne bol obvinený v postavení obžalovaného súdom vypočutý a hlavné pojednávanie bolo odročené na deň 29.4.2014. Dňa 14.4.2014 bolo okresnému súdu doručené podanie obžalovaného (č.l. 134-135), v ktorom okrem uvádzaných návrhov na vykonanie dôkazov, žiadal o pridelenie obhajcu v prebiehajúcom procese, nakoľko si ho z finančných dôvodov nemôže dovoliť. Dňa 29.4.2014 okresný súd vykonal hlavné pojednávanie za prítomnosti obžalovaného, na ktorom vypočul znalca V. M. Q., za súhlasu strán prečítal výpoveď svedka M. C. a prečítal a oboznámil listinné dôkazy. Návrh na vypočutie svedka N. bol súdom zamietnutý. Ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania neboli. Následne okresný súd na tomto hlavnom pojednávaní rozhodol napadnutým rozsudkom tak ako je uvedené vyššie.

Podľa § 1 Tr. por. účelom trestného konania je, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní, pričom treba rešpektovať základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb.

V súlade s tým potom Trestný poriadok upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov, v rámci ktorého sa musia dôsledne dodržiavať základné zásady trestného konania rozvedené v ustanovení § 2 Tr. por. Neodmysliteľnou súčasťou týchto zásad je právo obvineného na obhajobu, ktoré je upravené v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por. a zahŕňa aj právo poskytnúť obžalovanému možnosť na jeho uplatnenie. Súd je teda povinný postupovať tak, aby v dôsledku nepriaznivých ekonomických pomerov obžalovaného nedošlo k porušeniu zásad spravodlivého súdneho procesu a práva na obhajobu.

Na základe uvedeného je nutné skonštatovať, že s poukazom na citované ustanovenie § 40 ods.2, § 34 ods.3, 4 Tr.por. nepostupoval dôsledne okresný súd tak, aby boli v plnej miere zachované práva obžalovaného na obhajobu. Okresný súd nijakým spôsobom nereagoval na žiadosť obžalovaného zo dňa 14.4.2014 o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods.2 Tr.por. a konaním po tomto dátume porušil jeho práva na obhajobu, keď vykonal hlavné pojednávanie dňa 29.4.2014 bez toho, aby sa žiadosťou obžalovaného zaoberal. Súd prvého stupňa (za situácie, že sa nejedná o povinnú obhajobu) mal buď obžalovanému obhajcu ustanoviť a vykonať hlavné pojednávanie dňa 29.4.2014, pričom obžalovaný by bol následne povinný v zákonom stanovenej lehote (30 dní od doručenia opatrenia o ustanovení obhajcu) preukázať, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby a teda spĺňa podmienky na bezplatnú obhajobu, alebo mal obžalovanému určiť lehotu a vyzvať ho, aby v rámci stanovenej lehoty preukázal, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby a následne buď rozhodnúť o ustanovení obhajcu, alebo obžalovanému oznámiť, že nepreukázal splnenie podmienok na ustanovenie obhajcu a až potom vykonávať ďalšie úkony. Nakoľko okresný súd nepostupoval v zmysle citovaných ustanovení, odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné, len konštatovať, že postupom okresného súdu predchádzajúcim napadnutému rozsudku a to od 14.4.2014 boli porušené práva obvineného na obhajobu.

Preto odvolací súd zrušil z podnetu podaného odvolania napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol za dodržania práv obžalovaného. Keďže dôvodom pre zrušenie napadnutého rozsudku boli procesné pochybenia súdu prvého stupňa napadnutému rozsudku predchádzajúce, nezaoberal sa už odvolací súd dôvodmi odvolania smerujúcimi voči výrokom citovaného rozsudku o vine a treste.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.